

március 1. – vasárnap

Pál levele a rómaiakhoz 8,35: Ki választana el minket Krisztus szeretetétől? Nyomorúság, vagy szorongatás, vagy üldözés, vagy éhezés, vagy meztelenség, vagy veszedelem, vagy fegyver?

Hét fogalom szerepel ebben a felsorolásban, melyekről azt állítja az apostol, hogy ezek nem választhatnak el Krisztustól, az Ő szeretetétől. Érdekes mind a hetet végig gondolni, s bármelyik következne be életünkben, mint nehézség, próbatétel, jusson eszünkbe, ezek nem szakíthatnak el Krisztustól, ezeket az egyház történelme során nagyon sokan átértékelt, de akik valóban Krisztushoz kötötték az életüket, azokat nem győzték le ezek a nehézségek. Azt is érdemes megfigyelni, hogy kikhez szól az apostol? Kit nem lehet elszakítani Krisztustól? Azt, aki már az övé, aki elmondhatja az apostollal együtt, hogy élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus. Akinek még nincs élő közössége Jézus Krisztussal, azt nem kell Tőle elszakítani. Jézus világosan tanította, hogy nem lehet két úrnak szolgálni. Vagy Krisztussal együtt élek, és akkor már elszakadtam a világtól, mert Isten az első az életemben, vagy még mindig a földi kincsekért harcolok, s akkor nem vagyok még a Krisztusé. Aki már az Övé, annak szól a megerősítő üzenet, nincs senki és semmi, aki, vagy ami el tudna Krisztustól szakítani.

március 2. – hétfő

A királyok második könyve 19,14: Ezékiás átvette a levelet a követek kezéből, és elolvasta. Majd fölment az Úr házába, és kiterítette azt Ezékiás az Úr előtt.

Assíria királya fenyegető üzenetet küld Ezékiásnak, aki rémületében nagyon sok kincssel próbálja megvásárolni a békét, még a templom kincseit sem kíméli, csak ne támadja meg Assíria Júdát. Az ellenség azonban soha nem elégszik meg a kincsekkel, azokból mindig több kell, s a végső célról mégsem mond le, az pedig nem más, mint Isten népének leigázása. Ezékiás elküldi fő embereit Ézsaiás prófétához, aki visszaüzen, bátorítja a királyt, hirdeti neki, hogy nem vész el Jeruzsálem. Másodszor már nem csak szóban fenyegeti meg Ezékiást és a népet Szanhérib assír király, hanem levélbe foglalja fenyegetéseit. Ekkor olvasunk arról, hogy az ÚR házába viszi Ezékiás a levelet, s ott imádkozik Isten segítségéért. Látjuk ebben a történetben, hogyan érkezik Júda királya Isten elé, az ő példája sokszor a mi történetünk is. Először kincsekkel, földi eszközökkel próbálja a békét elérni, a „helyzetet megoldani”. Utána Isten emberéhez fordul, majd végül Ő maga borul Isten elé, és kitárja az ÚR előtt nem csak az ellenség levélbe foglalt szándékát, hanem kérését is, az ÚR hatalmas szabadításában reménykedve. Ide kell nekünk is elérkezni. Nincs jó emberi megoldás, nincs elégséges emberi eszköz és hatalom az ellenség legyőzéséhez, támadásainak visszaveréséhez. Jó az, ha van, aki értünk imádkozik, de nekünk el kell érkezni a kegyelem királyi trónusa elé. Nem tudjuk a megoldást, nem látjuk a szabadulás módját, ezért nem is kell mást tenni, mint Isten elé vinni a helyzetet, a jelent, az életünket. Ő tudja, mit készített nekünk, miként segít át a próbákon és hogyan győzi le Lelkével a mi életünkben is az ellenséget. Egyik énekünk ezt találóan így írja le: *ki mindent szent kezébe tett, az nem homokra épített*. Ki Isten kezére bízza életét, az megmarad, mint a sziklára épített ház.

március 3. – kedd

Jakab levele 1,17: Minden jó adomány és minden tökéletes ajándék onnan felülről, a világosság Atyjától száll alá.

Olyanok vagyunk sokszor, mint a kisgyermek, akiknek mindenük megvan, de mindig más szeretnének. Nekik az természetes, hogy amikor éhesek, van eledel, ha kint hideg van, a házban meleg

szobában lehetnek, ha valahova menniük kell, megfelelő ruhát vehetnek fel. Ők csak azért elégedetlenek, mert meglátják a képernyőn, hogy valaki helikopterrel utazik, s nekik gyalog kell menniük az óvodáig, iskoláig. Nem tudják még, honnan van az eledel, a ruha, a meleg, mennyibe kerülnek ezek, mennyit dolgoznak, fáradoznak a szülők azért, hogy mindaz meglegyen számukra, amire igazán szükségük van. Mi is azt gondoljuk sokszor, hogy természetes az, ami megvan. Ha csak azt sikerülne egyszer végiggondolni, mi mindenre van szükségünk egyetlen nap alatt, lehet, hogy sokan ledöbbennénk. Olvassunk utána, mennyiszor dobban a szívünk naponta, hányszor tágul a tüdők, anélkül, hogy azt mi irányítanánk tudatosan, és mennyi oxigént használ eközben, milyen mennyiségű levegőből kiszűrve azt. Aztán használhatjuk kezünket, lábunkat, hallunk és látunk, és még olyan sok minden van, amiért bizony nagyon ritkán szoktunk Istennek köszönetet mondani. És ez még mindig csak az alap, ehhez még hozzá jönnek a mindennapokban mellettünk élő szeretteink, s jóra való naponkénti lehetőség, az Istennel való közösség mindennapos áldása és öröme. Amikor este azt mondjuk, köszönöm, Istenem, hogy ma is velem voltál, próbáljuk meg azt is elgondolni, mennyi jó adomány és tökéletes ajándék által gazdagította Isten az életünket, adjunk hálát Neki azért, mert Ő maga a szeretet, s mindaz, amit ad, s amit cselekszik, azt javunkra adja és teszi, szeretetből.

március 4. – szerda

A zsoltaók könyve 41,5: Uram, légy kegyelmes hozzám! Gyógyíts meg engem, mert vétkeztem ellened!

URam, hányszor mondhatom el ezt az imát? Tanítványod azt kérdezte, hogy még hétszer is meg kell-e bocsásson embertársának, én pedig azt kérdem, hogy hétszázszor hetvenhétszer is megbocsátsz nekem? Nem akarok vétkezni, olyan hálás vagyok, amikor bűneim ellenére nem sújt karod, sőt, nehéz helyzeteken átsegítesz, újra átélem kegyelmed és szabadításod. Annyiszor megfogadtam már, hogy jobban oda figyelek, nem akarlak többé bántani, mégis vétkezem. Gyógyíts meg engem, újra légy kegyelmes. Jól tudom, hogy nem érdemlem meg még azt sem, hogy szóba állj velem. Már-már alig merek néha Hozzád jönni, hiszen olyan komolyan gondoltam és akartam magam tisztán megőrizni, de újra elestem. Most mit tegyek, kihez mehetnék? Hozzád jövök, mert vétkeztem, bocsáss meg. Nem akarok úgy fogadkozni, hogy tudom, nem tartom be ígéretem, ezért nem is merek már semmit sem ígérni. Így viszont miként jöjnek eléd? Erőtlen, tanácstalan, gyenge, bűnös gyermeked kér, könyörög URam, légy kegyelmes, hiszen Te vagy a kegyelem Istene, Önmagadért, és Krisztusért, Megváltómért kérlek, lelkiekben gyógyíts meg engem.

március 5. – csütörtök

A zsoltaók könyve 119,77: Teljesedjék be rajtam irgalmad, hogy éljek.

Sokan ismerik azt az éneket, mely úgy kezdődik, hogy *életem csak kegyelem, önérde mem nincs...* A mai ige ezt így fogalmazza meg, hogy akkor élek, ha Isten irgalma rajtam beteljesedik. Nem magától értetődő az, hogy élek, s itt az életre lehet úgy is gondolni, mint földi élet, és még inkább úgy, mint valódi, újjászületett élet. A földi életnek is sok feltétele van, az oxigéntől és a Naprendszer-től kezdve a táplálékig és a szervezet sokszor mikroszkopikus nagyságrendű elemeinek pontos működéséig. Isten igéje azt tanítja, hogy a világmindenséget, benne parányi életünkkel maga Isten teremtette, és a mindenség Krisztusban áll fenn, azaz Neki köszönhető mindaz, ami a világban az életet szolgálja. Az élet viszont nem csak a földi létet jelenti, hanem az Írásban leggyakrabban az Istennel való közösséget, a lelki, újjászületett életet, a Krisztusban megváltott ember mennyei valóságát. Az új életet Krisztustól nyerjük, kegyelemből, és ahogyan a földi élethez sok mindenre van szükségünk, úgy a lelki élet sem

lesz önálló és magától „működő” a születés után, hanem szüntelen Isten irgalmára szorul. Az Ő irgalma áradjon ki minden nap reánk, hogy mindenkor élhessünk, az Ő dicsőségére.

március 6. – péntek

Mózes ötödik könyve 10,21: Őt dicsérje éneked, mert ő a te Istened, aki azokat a nagy és félelmetes dolgokat tette veled, amelyeket saját szemeddel láttál.

Néha irigyeljük a bibliai szereplőket, azokat, akik abban a korban éltek, mikor láthatták Isten hatalmas dolgait. Csodálatos lehetett a tíz csapás ideje alatt látni és átélni Isten oltalmát, azt, hogy a zsidók lakhelyét elkerülték az egész országra kiterjedt csapások. Ma nagyon fejlett a technika, szinte nincs olyan, amit az emberi elme elképzelne, és azt ne lehetne megfilmesíteni, számítógépes programokkal szinte valóságúen ábrázolni, mégis, meggyőződésem, hogy a Vörös tengeren való átkelés csodáját nem tudja senki és semmi kifejezni. Nem lehet azt a hangulatot, ámulatot kiváltani mesterséges eszközökkel, mely eluralkodott a tanítványokon, vagy a sokaságon a tenger lecsendesítésekor, a betegek gyógyításakor. Irigyeljük kissé a bibliai időkben élő embereket, és azt gondoljuk, hogy ma már nem történnek csodák. Márpedig a csodák velünk, bennünk mennek végbe. A mai ige is első sorban azokról a nagy és félelmetes dolgokról beszél, melyeket Isten népével tett, s nem a tenger kettéválásáról, vagy Jerikó falainak leomlásáról beszél. Azok is megtörténtek, majd azokról is szó esik, azokat népe érdekében cselekedte Isten. A nagy csoda nem a tenger kettéválása, a manna vagy a sziklából fakadó víz, hanem az, hogy Isten szereti népét és elviszi őket az Ígéret földjére. Ma sem kisebb Isten hatalma, de ma, ha a tenger kettéválna, évekig indulnának újabb és újabb kutatócsoportok, hogy megtalálják az elrejtett pompákat, eszközöket, s nem sok embert vezetne hitre egy ilyen esemény. Ma, hitem szerint, Isten legnagyobb csodája az, ha egy bűnös ember meghallja Isten Szavát, s megváltozik az élete a kegyelem elfogadása által. S ha mindebben Isten minket is használni akar, vagy csak azzal ajándékoz meg, hogy szemlélői lehetünk a Lélek munkájának egy ember életében, akkor mondhatjuk, csodát láttunk. Dicsérjük minden csodáért énekszóval és életmóddal Istenünket.

március 7. – szombat

Mózes második könyve 23,20: Íme, én angyalt küldök előtted, hogy megőrizzen az úton, és bevigyen arra a helyre, amelyet kijelöltem.

Az angyalokat sokan a mesék gyermekvilágába helyezik, a rációra büszke ember nem hisz létezésükben. S mivel Isten létezését is nagyon kétségbe vonja, így nem féli Őt, ezért az Ő angyalait kedve szerint ábrázolja, nem kevésszer gúny tárgyává teszi. A kis pufók angyalkákkal kezdődően a fehér ruhába, nagy szárnyakkal megjelenő, sokszor viccelődő színészekig számtalan formában hirdeti a mai ember, hogy angyalok nem léteznek, az csak vicces elképzelés, ahogyan írnak, beszélnek róluk, lefestik, vagy éppen filmekben szerepeltetik az angyalokat. Isten gyermekeiként mi sem láttunk angyalokat, legalábbis nem olyanokat, amelyeneket az előbb felsoroltunk, de sokszor tapasztaltuk ugyanazt, amit az ószövetségi nép: az Isten angyalai előttünk járnak és érdekünkben munkálkodnak. Nem látta Izráel az angyalokat, de népek között vonult át, akik hatalmasak voltak, mégsem támadtak rájuk, mert Isten angyalai félelmet keltettek azok szívében. Nem láttam még soha angyalt, de azt már számtalanszor tapasztaltam, hogy Istenre bízok egy nehéz ügyet, az Ő segítségét kérem egy számomra szinte esélytelen helyzetben, és úgy „alakulnak” dolgaim, hogy véletlenek során még a leghitlenebb ember is nehezen mondhatná azokat. Adjon Istenünk lelki látást, hogy felfedezhessük, nem vagyunk egyedül, mielőtt egy nehéz helyzettel találkozánk, Isten már elküldte angyalait, hogy megőrizzenek minket, ha az Ő utjain járunk, Ő gondoskodik arról, hogy célba érkezzünk.

március 8. – vasárnap

Lukács evangéliuma 13,13: És rátette a kezét, mire ő nyomban felegyenesedett, és dicsőítette az Istent.

Nikodémus kérdését juttatta eszembe az ige, aki azt kérdezte a Megváltótól, hogyan lehetséges az, amiről az ÚR beszélt. Jézus az újjászületés szükségességét hirdette, de ez a farizeus számára nem volt elképzelhető. Amikor egy meggörnyedt asszonyra rátesz Jézus a kezét, és parancsol neki, akkor az „nyomban felegyenesedik”, mondja az evangéliumban az a Lukács, aki köztudottan orvos volt. Az akkori orvostudomány is ismert gyógymódokat, létezett gyógyítás és gyógyulás, azóta pedig nagyon sokat fejlődött az ismeret, de abban akkor és ma is egyetértés van, hogy nem lehetséges a hirtelen gyógyulás egy ilyen beteg számára. Ahhoz, hogy felegyenesedhessen, időre van szüksége, a csontok, izmok, az egész emberi szervezet fokozatosan tud felépülni, lépésről lépésre következik be a gyógyulás. Akkor marad az első kérdésünk: hogyan lehetséges az, amit leír egy szakember ennek az asszonynak a gyógyulásáról. Úgy, hogy Jézus nem az orvosi gyógyítás módszereit követi, hanem Ő Isten Fia, Aki által teremtett az Atya mindeneket, és Ő képes újjá tenni az ember szervezetében azokat a szöveteket, idegeket, izmokat, csontokat, amik gyógyulása emberi módszerekkel lehetetlen volna, vagy esetleg nagyon sok idő alatt következhetne be. Isten Fia képes fölülírni a természeti törvényeket, ez által is hirdetve, hogy Ő a teremtő és hatalmas Isten képviselője, egyetlen és szeretett Fia. Hiszem, hogy Isten sokszor alakítja a körülményeket úgy, hogy azok javunkat munkálják, de Neki arra is van hatalma, hogy csodát tegyen, a csoda pedig fölülte van a földi törvényeknek, ismeretnek, a csoda a teremtő Isten munkája. Munkálkodjon Istenünk a lelkileg görnyedező emberek életében, hogy felegyenesedve dicsérhessük az Ő Nevét.

március 9. – hétfő

A zoltárok könyve 33,17-18: Csalódik, aki lovaktól vár segítséget, mert nagy erejük nem ment meg. De az Úr szeme ügyel az istenfélőkre, akik szeretetében bíznak.

Az eszközök, a körülmények változtak, az ige üzenete ma is érvényes. Az ószövetségi korban nagyban eldöntött egy csatát a felszerelés, ha valamelyik félnek lovai is voltak, esetleg azokkal együtt harci szekerei is, akkor nem volt igazán kérdés az összecsapás kimenetele. Az idők változtak, noha sajnós ma is vannak szó szerinti háborúk, de akik ma ezt az igét olvassuk, nem valószínű, hogy hadi eszközként használt lovakra kell gondoljunk. Inkább arra, hogy kitől, mitől várjuk kisebb-nagyobb, mindennapi vagy rendkívüli harcainkban a segítséget, mi az, amiben reménykedünk, hogy megment a veszedelem idején? A világban ma is vannak általánosan elfogadott eszközök, értékek, melyek birtoklása biztonságérzetet jelent sok ember életében. A kérdések ott kezdődnek, maikor látjuk egyfelől azt, hogy milyen gyorsan változnak a földi értékek, másrészt pedig azt is, hogy sokszor azok nem elegendőek, akik rendelkeznek a legjobbnak hitt valutával, legmagasabb kapcsolatokkal, legszilárdabb biztonsági rendszerekkel, azok is bajba kerülnek. Isten ígéje nem változott, ma is csalódik az, aki a mai lovak, erősségek, eszközök segítségét várja, ma sem csalódik az, aki az Úrban bíz, mert a mi örök Istenünk szeme ma is ügyel az istenfélőkre.

március 10. – kedd

A zoltárok könyve 40,18: Te vagy segítségem és megmentőm, Istenem, ne késlekedj!

Tudom, Isten nem késik, a maga tervét valósítja meg a legmegfelelőbb időben. Mondom, hogy legyen meg az Ő akarata, de közben azt is Eléje hozom, ahogyan én látom és sokszor, ahogyan én kérem és szeretném az Ő segítségét. Van, amikor egyértelmű számomra, hogy Isten akarata miként valósul meg, máskor viszont várok és nem értem, hogy ha a kérésem szerint nem cselekszik, akkor mikor és hogyan fog cselekedni, hiszen abban nem kételkedem, hogy imámat meghallgatta. Amikor a zsoltárossal imádkozom, nem a magam akaratát kérem számon Istentől, hanem azt szeretném, ha minél hamarabb megtenné azt, amit tenni készül, mert nekem nehéz várni, hiszen várakozásom azt is jelenti, hogy a baj, a nyomorúság tart mindaddig, míg Isten segítsége meg nem érkezik. URam, kérlek, ne késlekedj, hanem jöjj segítségemre. Minél tovább várok Rád, annál inkább fogy az erőm, kitartásom, s egyre inkább erősödik a kísértés, mely szüntelen arra biztat, hogy ne várjak tovább, forduljak más felé segítségért. Adj nekem, Istenem, erős hitet, bizodalmat Benned, ígéreteidben, és erőt, hogy kitartsak, míg segítséged érkezik.

március 11. – szerda

Pál levele Tituszhoz 3,4-5: Amikor megjelent a mi üdvözítő Istenünk jósága és emberszeretete, nem az általunk véghezvitt igaz cselekedetekért, hanem az ő irgalmából üdvözített minket újjászülő és megújító fürdője a Szentlélek által.

Üdvösségünk nem cselekedeteink jutalma, hanem Isten ajándéka, kegyelemből. Cselekedeteinknek is lesz jutalma, akik kegyelemből üdvözültek, azok tetteik alapján kapnak majd az addigi „összegyűjtött” két, öt, tíz tálum mellé továbbiakat, ezekkel együtt több és nagyobb megbízatást. A mai igének sok és mély üzenete között az egyik nagyon fontos az üdvösség meglétéről szól, azt mondja Pál apostol, hogy Isten üdvözített minket. Ebből a kijelentésből sok örömteli üzenetet hallhatunk meg, és több téves elképzelésünket kell a kijelentéshez igazítanunk. Az üdvösség nem csak a földi világon kívüli, halálunk utáni mennyet jelenti, hiszen az csak e jelen korszak elmúlása után fog kiteljesedni. Az üdvösséget nem szolgáljuk meg, az Isten irgalmából adatik. Pál apostol tudja, mégpedig többes számban tudja, azaz levelének címzettjeivel együtt vallja, hogy megkapták az üdvösséget, nekik ez már megadatott, nincs bizonytalanság Isten gyermekeinek szívében efelől ma sem. Az üdvösség a Szentlélek által adatik, a Lélek munkája révén, Isten ajándéka az, hogy újjászülettünk, megadatott nekünk az isteni természet, mely Istennek akar engedelmeskedni, Istent szeretné mindenben dicsőíteni. Az újjászületés, az üdvösség bizonyossága nem tesz minket beképzeltté, hanem arra ösztönöz, hogy igyekezzünk, az apostol szavaival, a jó cselekedetekben elől járni. Bárcsak jó reménységgel és tiszta lelkiismerettel tudnánk egymást ezekkel erősíteni.

március 12. – csütörtök

János evangéliuma 16,33: A világon nyomorúságotok van, de biztatok: én legyőztem a világot.

Jézus arra készítette tanítványait, az akkoriakat és a későbbieket egyaránt, hogy a világon nyomorúságuk lesz. Az ÚR mennybemenetele és a Szent Lélek elküldése után az egyház elkezdett növekedni, de növekedését sok vér öntözte, szenvedések, nyomorúságok alatt emlékeztek a keresztyének Megváltójuk ígéretére, és bíztak Benne, mert Ő legyőzte a világot. A nyomorúság mind a mai napig tart, bizonyára ma is minden keresztyént megdöbbsent, sőt felháborít, de reménység szerint imádságra is ösztönöz a világban hitükért kivégzettek, szenvedők sorsa. Legtöbben még nem kellett szenvedjünk, nem is merjük a hitünk miatti nyomorúságot. Az igazság az, hogy azt nem is szeretnénk, s arra kérjük Atyánkat, hogy ha lehet, ne következzen be az életünkben nagy szenvedés, próbatétel.

Ha az ÚR másként döntene, adjon nekünk erőt, emlékeztessen minket és juttassa eszébe minden mai szenvedőnek, hogy a mi URunk legyőzte a világot, mi a győzedelmes Krisztus gyermekei vagyunk. Ő nem csak a világot győzte le, hanem a halált is, s azt ígérte, hogy aki hű marad mindhalálig, azé lesz az élet koronája.

március 13. – péntek

Mózes második könyve 34,9: Ó, URam, ha elnyertem jóindulatodat, járj közöttünk, URam!

Mózes arra kéri Istent, hogy ne hagyja magára népét, hanem vezesse őket, sőt, járjon közöttük, legyen ott a nép mindennapi életében. Röviden próbáljuk elgondolni, ki az, akit szívesen fogadunk életünk minden napján a közösségünkbe. A gyülekezetbe leginkább azokkal az emberek vagyunk együtt, akik hisznek Istenben, s eléggé furcsa, esetleg kényelmetlen lenne, ha oda bejönne az, akivel együtt szoktunk sportolni, vagy kirándulni. De a kiránduláson vajon szívesen látnánk-e a munkatársunkat, aki jó szakember, jó vele együtt dolgozni, de nem úgy viselkedne a közösségbe, ahogy szeretnénk. A munkahelyen viszont a gyülekezet tagjainak nem igazán lenne keresnivalója, és így tovább. Vajon ez azt jelenti, hogy sokféle énünk van? S lehet, hogy egyik-másik helyen még Istent sem szeretnénk, hogy mindig jelen legyen? Mózes nem csak tudta, hanem meg is tapasztalta, mit jelent az, ha a nép úgy gondolja, nincs jelen Isten, így készült az aranyborjú. Elég egy pár nap, vagy máskor elég volt egy kis nehézség vagy veszedelem, s a nép hamar rossz útra tér. Isten mindenütt jelen van, de nekünk elég néha nagyon rövid idő, talán egy-két döntés úgy, hogy megfeledekezünk Istenről, s máris súlyos következményei lehetnek hozzáállásunknak. Mózessel együtt kérem a magam, szerettem, közösségünk életére: URam, lakozzál közöttünk, légy mindig jelen az életünkben, s add, hogy egyetlen pillanatra se feledkezzünk meg arról, hogy mi Vele élünk, Te közöttünk vagy.

március 14. – szombat

Pál levele a filippiekhez 3,10: Hogy megismerjem őt és feltámadásának erejét, valamint a szenvedéseiben való részesedést.

Miután Pál apostol megismerte Jézus Krisztust, megváltozott az értékrendje és az érdeklődése, célja, törekvése is. Ami addig értékes, drága volt, amiért harcolt és áldozott, azontúl értéktelenné vált, s életének nagy törekvése azután Jézus Krisztus megismerése és a Vele való közösség volt, s ami ebből következik, a Neki való engedelmesség. Amíg valaki nem találkozik Jézussal, ha hisz is Istenben, leginkább Isten ajándékai kellene, s nem a Vele való közösség. Segítsen az ÚR, adjon gyógyulást, áldást, de az ember nem törekszik Vele élni, Neki engedelmeskedni azért, nem vágyik arra, hogy jobban megismerje Őt. Amikor viszont valaki Isten gyermeke lesz, a változás megtörténik az életében, már nem a régi dolgokat értékeli és nem azokra törekszik, hanem az Őt szerető, megváltó Krisztussal akar élő közösségben élni, Általa Istent megismerni, Neki engedelmeskedni. A Krisztussal való közösség azt is jelenti, ahogy az apostol mondja, hogy az Ő szenvedésében is Vele eggyé lettünk, hogy feltámadásban is Vele lehessünk. Másként fogalmazva részesei vagyunk az Ő szenvedésével és feltámadásával szerzett igazságnak, győzelemnek, áldásnak. Téged szeretnélek jobban megismerni, Vele közösségben élni mindenkor, segíts ebben, Jézusom.

március 15. – vasárnap

Pál levele a rómaiakhoz 15,5-6: A türelem és vigasztalás Istene pedig adja meg nektek, hogy egyetértés legyen közöttetek Jézus Krisztus akarata szerint, hogy egy szívvel, egy szájjal dicsőítsétek a mi Urunk Jézus Krisztus Istenét és Atyját.

Az egyetértés hasznáról aligha szükséges bárkit is meggyőzni. A zsoltáros is megénekelte, hogy szép, gyönyörűséges, mikor egyetértésben élnek a testvérek. De a mindennapi életünkben is tudjuk, hogy családban, munkában, gyülekezetben, de még falu- vagy városközösségben, nép-, nemzetközösségben is csak akkor van előre haladás, ha nem kell szüntelen azokkal küzdeni, akik mindenben akadékoskodnak. Az egyetértés Jézus Krisztus akarata is, hiszen ott hangzik el őszinte, szívből származó dicsőítés, ahol békességben, felszabadultan tudnak a közösség tagjai élni, munkálkodni, hálát adni. Az egyetértés egyik legfőbb eszköze a közös cél, elég, ha a sportlétesítmények lelátóira gondolunk, ahol a kedvenc csapat szurkolói a győzelemre vágnak, ennek érdekében bíztatják kedvenceiket, s egyébként idegen személyekkel közösen tudnak örvendezni. A közös cél nagyon fontos, de nem elégséges, az emberi akarat is lényeges tényező, de ez sem a legfontosabb. Az egyetértést Isten munkálja gyermekeinek közösségében, ahhoz, hogy ez megtörténjen, nem csak akarnunk és tennünk kell érte, hanem első sorban Istenre kell figyeljünk. A célt Isten adja, a cél elérésének módját Ő mutatja meg, az ehhez szükséges erőt, bölcsességet ugyancsak Istentől lehet elfogadni, és közben Neki arra is gondja van, hogy mindent egyetértésben cselekedjünk. Ezért ma tekintsük feladatunknak, hogy imádkozzunk mindezekért, és kérjük Atyánkat, hogy mutassa meg a saját helyünket, feladatunkat a közösségben, hogy másokkal egységben építsük az Ő országát, az Ő dicsőségére.

március 16. – hétfő

Jeremiás próféta könyve 7,23: Hallgassatok a szavamra, akkor én Istenetek leszek, ti pedig az én népem lesztek.

Van olyan anya, akiről tettei alapján azt mondja mindenki, hogy nem is anya, noha gyermekeket szült, de nem úgy gondozza, neveli azokat, mint egy igazi anya. Ha egy hivatalos iratot kell kitölteni a gyermekének, akkor az anya rovatba a nevet beírja, de mégsem tekinti igazán édesanyjának azt, aki életet adott neki. Van tanár, aki elmondja órán a leckét, elvárja, hogy következő alkalommal a diákok azt vissza tudják mondani, de ezen kívül egyáltalán nem foglalkozik azzal, hogy a diákok megértették-e a leckét, vagy csak kívülről megtanulták, és egy szava sincs a diákok felé a hivatalos leckén kívül. Lehet jó szakember az ilyen, de nem igazán nevelő, s még tanári minőségéről is lehetne beszélni. A sort lehetne folytatni, ilyen esetekben a gyermek, a diák, a beosztott elvégzi feladatát, de nincs igazán emberi kapcsolat, szinte nincs más, mint az, amit egy számítógépes személytelen program elvégz: megfelelő utasításra megfelelő végrehajtás. Sokan azt gondolják, hogy Isten is ezt várja, és ezt akarja: leírta egykor a Bibliát, abban benne vannak Isten parancsai, megfelelő végrehajtásuk mellett megfelelő jutalmat kaphatunk, ha pedig nem tesszük azt, amit parancsolt, akkor jön a büntetés. A Szentírásban egészen másként jelenti ki magát a mi Istenünk. Nem parancssort ad nekünk, hanem személyes közösségre hív, nem törvénycikkek betartását akarja, hanem népévé szeretne fogadni. Ő nem csak egykor beszélt próféták, apostolok által, hanem az Ige a Szent Lélek mai munkája által jut el és lesz személyessé számunkra, hogy azt mondhassuk, szól hozzánk a mi Istenünk, s mi ma is hallgatunk Szavára. Isten nem csak névlegesen akar Istenünk lenni, hogy azt mondhassuk, nem vagyunk muzulmánok, hindusok, hanem keresztyének, nem is utasítások betartását várja el tőlünk, személytelenül és akármilyen szívvel, hanem ma is népeként akar minket áldani, rólunk gondot viselni, minket üdvösségre, azaz a Vele való tökéletes közösségre vezetni. Nagyon hálás a szívem, hogy ennek az Istennek népéhez tartozhatok.

március 17. – kedd

Hóseás próféta könyve 14,10: Mert egyenesek az Úr útjai: az igazak járnak rajtuk, a vétkesek elbuknak rajtuk.

Hogyan lehet elbukni az egyenes úton? Úgy, hogy az ember hozzászokik a görbe utakhoz, az ott alkalmazott módszerekhez, s ezeket szinte ösztönösen előveszi az egyenes helyen is. Amikor két és fél évtizede az addigi önkényuralmi rendszert felváltotta az úgynevezett demokratikus, sokan azt hittük, minden más lesz. Néhányan a bölcsebbek figyelmeztettek, hogy az igazi változáshoz idő kell, de még az idő sem elég, ha a régi beidegződések maradnak. Azóta kiderült, nekik volt igazuk, nem lehetett az addigi szokásokat, gyakorlatokat egy nap alatt megváltoztatni, és nem lehetett hosszú évek alatt sem, ha az emberek nem is kívánták a változást. Legtöbben szeretnék volna az új rendszer előnyeit élvezni a régi életmóddal. Ismét Pál apostolt kell idézzük, ő azt mondta, hogy amikor megismerte Krisztust, akkor a régi életének addigi értékeit kárnak és szemétnak nyilvánította. Legyünk picit szókimondók: nem lehet Istent úgy keresni egy nyomorúságban, hogy URam, gyógyíts meg, ezért templomba megyek, adakozok, de a barátokkal, meg a munkahelyen maradnak a régi szokások, szórakozások, hamisságok. Ha elindulsz Isten útján, el kell fogadnod, hogy Krisztus megigazított réged, s nincs többé közöd a görbe utak hamis módszereihez. Ha a vétkeidben maradsz, még az Istennek való engedelmességre való törekvésedben, azaz az egyenes úton is elesel. Nem hiába kéri a zsolttáros Istent, hogy ne csak mutassa meg neki az Ő útjait, hanem az ÚR „intézze” járását ezen az egyenes úton. Egyenesek a Te útjaid, URam, igazíts meg engem, hogy járhassek rajtuk.

március 18. – szerda

Pál második levele Timóteushoz 1,12: Tudom, kiben hiszek, és meg vagyok győződve, hogy neki van hatalma arra, hogy a rám bízott kincset megőrizze arra a napra.

Csodás üzenetei vannak ennek a versnek, erősít hitünkben, ha az apostolról olvassuk, hogy milyen meggyőződéssel hirdeti Krisztust, Akiben hisz, Aki hatalmasan cselekszik életében. Jó azt olvasni, hallani, hogy milyen küldetés tudata van, nem kételkedik afelől, hogy mi a Krisztustól kapott áldás az életében, s egyben feladat is neki. Érdemes lelki látást kérni Istentől, hogy mi is megláthassuk, milyen drága kincset bízott ránk Istenünk. Ezek után figyeljünk meg egy látszólagos ellentmondást, amiben fontos üzenet rejlik. Kire van bízva a kincs? Az apostolra, így írja, hogy a „rám bízott kincs”. Akkor ki kell azt megőrizze? A logikus válasz az, hogy akire bízta, de Isten logikája itt is más, mint a mienk. Azt írja Pál, hogy ő meg van győződve, ő hisz, ő kapott egy kincset megőrzés végett, de neki nincs hatalma, elég ereje, képessége arra, hogy ezt megtegye. Ezért a kincset a megbízó őrzi meg, Krisztusnak van hatalma megőrizni azt, amit Ő rá bízott az apostolra. Ugyanez minden keresztyén életében így van. Ami jó, tökéletes, értékes, az mind Isten ajándéka, de megtartani ugyancsak Isten tudja. Ő Lelke által minden nap munkálkodik életünkben, hatalma által vigyáz és gondoskodik arról, hogy mindaz, amit Ő adott nekünk, el ne vesszen, hanem kamatozzon, hasznossá legyen. Ne keressük az emberi logikát, hanem örvendezzünk az isteni kijelentésnek: értékes kincset bízott ránk Istenünk, Ő megőrzi azt, sőt, ámulásukra azt mondja majd az örökösöknek, hogy jól vagyon jó és hú szolgám, a kevésen hú voltál.

március 19. – csütörtök

Pál levele a rómaiakhoz 9,20: Ugyan ki vagy te, ember, hogy perbe szállsz az Istennel?

Nem is olyan régen még csak a gyermekektől fogadták el, hogy időnként nagyokat mondanak, a felnőtteknek ez nem volt szokása, vagy ha valaki mégis ilyet tett, furcsának tartották. Ma mintha az

emberek jó része a gyermekkorba térne vissza, amikor nyilvánosan, mert ma már nem különös, avagy számítógép mögé rejtőzve, ha nem vállalja önmagát, mondja a nagy szavakat, legtöbbször értelmetlenül. Mond valamit a világ valamelyik nagy országának elnöke, vezetője, s utána néha több százan vitatkoznak vele, odamondanak, számon kérik, szidják, tudatlannak nevezik, vagy nem is ritkán megfenyegetik, kioktatják. Mindenki tudja, hogy ebből egy szó sem jut a címzett fülébe, nem fog elolvasni egy sort se a sok szövegből, de valamilyen okból mégis sokan oda akarnak mondani. Semmi nem változik a nagyhatalmak politikájában attól, hogy valaki kioktatja egy internetes fórumon a világ vezetőit. Ugyanígy azt mondják egyesek, hogy ha létezne Isten, és számon kérné az életüket, akkor előbb ők kérdeznének, számon kérnék Istent, mert sok minden nem úgy történik, ahogy azt ők elképzelik, hogy kellene legyen, ha Isten létezne. A valóság az, hogy Isten előtt minden ilyen nagyot mondó ember is meg fog jelenni, és a valóság az is, hogy nem fog semmit sem kérdezni, mert erre nem lesz lehetősége. Tetszik, avagy nem, Istennel nem perelhet a teremtmény, Ő nem tartozik nekünk elszámolással. Azt már csak Isten gyermekei tudják, hogy milyen csodálatos dolog, hogy noha porszemek vagyunk, Isten mégis értékesnek tart minket, szereti az embert és Fia által a megváltást kínálja kegyelemből.

március 20. – péntek

Ézsaiás próféta könyve 53,12: Ezért a nagyok között adok neki részt, a hatalmasokkal együtt részesül zsákmányban, hiszen önként ment a halálba, hagyta, hogy a bűnösök közé sorolják.

Elég gyakran megtörténik az, hogy valakit valamilyen felsorolás alkalmával kifelejtenek, vagy nem megfelelő helyen említik, és az sem ritka, hogy ilyenkor egyesek kijavítják a téves felsorolást, mások felháborodnak, tiltakoznak amiatt, hogy helytelen adatok hangzanak el, vagy esetleg nem kapták meg a megfelelő kiemelés, méltatás nevük említésekor. Legtöbbször semmilyen következménye nincs annak, hogy hiba csúszik egy ilyen felsorolásba, mégis fontosnak tartja sok ember a helyreigazítást. Ha viszont komolyabb következményei lennének, még jobban odafigyelnének, s még jobban tiltakoznának. Ha mondjuk az iskolába az osztály egy része rosszat tett, s figyelmeztetést vagy büntetést kapnak a vétkesek, nagyon tiltakozna az a diák, aki ártatlanul, tévedésből kerülne a vétkesek, s ez által a büntetendőek listájára. Nagypéntek hajnalán három ember fölött tartottak ítéletet. Mindháromról megállapították, hogy bűnös, s olyan nagy a bűne, hogy halált érdemel. Egyikük ki is mondta, hogy méltán ítélték el őt és társát. A harmadikról azonban azt mondja ez a halál küszöbén álló ember, hogy tévesen került a kivégzendők listájára, nem csak halálos bünt nem követett el, de semmilyen bűne nincs. A harmadik, maga Jézus nem tiltakozik, nem érvel, nem igyekszik megmenekülni az ítélet végrehajtásától. Hagyja, hogy a bűnösök közé sorolják, elvállalja a halálos bűnösöknek járó büntetést. A listán egyetlen hiba van: az én nevem volt rajta, de Jézus önként behelyesítette a saját nevét az enyém helyett. Mindezt felfogni, megérteni nem tudom, megköszönni is csak próbálkozom. Kábultan, szédülve jövök ki a tárgyalásról, alig hiszem, hogy nekem mondta a bíró: szabad, ártatlan. ÚR Jézus, köszönöm.

március 21. – szombat

János első levele 1,9: Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól.

Sokszor idézzük ezt az ígét, hirdetve Isten nagy kegyelmét, bűnbocsánatát, bizonyosságot téve arról, hogy hű és igaz a mi Istenünk. Talán valamivel ritkábban szoktuk idézni az ige első részét, melyben a bűnvallásról beszél az apostol, arról, hogy szükségünk van arra, hogy Isten előtt megvalljuk vétkeinket.

Erdélyben még szokás, de talán a világ más tájain már nem, hogy úrvacsoraosztás előtt bűnbánati hetet tartunk. Ez még nem jelenti azt, hogy mindenki eljön ezekre az alkalmakra, hogy mindenki nagyon őszintén Isten elé viszi életének minden vétvét, de erre legalább emlékeztet és ösztönöz az, hogy úrvacsoravétel előtt több szó esik bűnről, bűnvallásról, bűnbocsánatról. Hitvallásunk azt tanítja, a Biblia alapján, hogy a legnagyobb vigasztalással, azzal, hogy Jézus Krisztus tulajdonai vagyunk akkor fogunk élni, ha első lépésként felismerjük, milyen nagy a bűnünk, aztán megvalljuk vétkeinket, majd hálából Istennek szenteljük életünket. Isten hű és igaz, irgalmas és kegyelmes, bűnbocsátó Isten, de nekünk el kell fogadnunk az Ő kegyelmét, bűneink bocsánatát, ehhez pedig előbb felismernünk szükséges, hogy milyen nagy a bűnünk és nyomorúságunk. Mindezt pedig felismerni ugyancsak Istennél, az Ő szentségének jelenlétében lehet. Istennél kezdődik hitéletünk, és Feléje tart, jelenlétében értjük meg, mennyire bűnösök vagyunk, Tőle fogadjuk el a bocsánatot, Krisztusban a megváltást, és Neki szenteljük hálából életünket, hogy majd az Ő országában a Vele való közösségünk teljességre jusson. Dáviddal mondjuk: *Elhatároztam, hogy bevallom hűtlenségemet az Úrnak, és te megbocsátottad bűnömet, amit vétettem.*

március 22. – vasárnap

Ézsaiás próféta könyve 2,3: Eljön a sok nép, és ezt mondják: Jöjjetek, menjünk föl az Úr hegyére, Jákob Istenének házához! Tanítson minket útjaira, hogy az ő ösvényein járjunk.

Senki nem született mindentudónak, lépésről lépésre sajátítjuk el azokat az ismereteket, melyek a mindennapi élethez, vagy egy szakma megfelelő gyakorlásához szükségesek. A közismert gyermekmese szerint a vadgalamb azért nem tud fészket rakni, mert amikor a szarka tanította volna, akkor mindenre azt ismételte, hogy tudom, tudom, mire a szarka azt mondta, hogy ha tudod, akkor csináld te magad. Sajnos, ma is van, aki úgy gondolja, hogy nem kell őt semmire tanítani, s még akkor is, amikor emiatt kárt szenved, másokat okol, és a körülményekben keresi kudarcának okait. Reménység szerint azért többségben vannak azok, akik bármilyen téren szeretnének elindulni, megkeresik a megfelelő oktatókat, szakembereket, megvizsgálják az úgynevezett referenciákat, s azok alapján döntenek, hogy mire is fognak figyelni, hallgatni. A lelki és a vallási dolgokban azonban sokszor még mindig hiányzik ez a józanság, sokan csak a hagyományok miatt, vagy másokat utánozva élnek meg hitéletüket, s nem ismerik, vagy inkább nem akarják felismerni és elismerni, hogy akit, vagy amit imádnak, az tehetetlen, nem segít rajtuk, bibliai szóval csupán bálvány. A mai igében a próféta Isten Lelkének ihletésére megjövendőli, hogy eljön az idő, amikor minden nép, nemzet tagjai közül sokan fogják felismerni, hogy egy igaz Isten van, Aki betartja ígéreteit, gondot visel népéről, áldást ad az övéinek, s ez nem más, mint Jákob Istene, Jézus Krisztus Atyja, a Bibliában önmagát kijelentő Isten. Akik ezt felismerik, azok egymást biztatják, hívogatják az élő Istenhez, meg akarják ismerni Őt, megtanulni az Ő útjait, el akarnak indulni Isten ösvényein. Mi is ehhez a közösséghez tartozunk, tartozunk ezért mi is ehhez a közösséghez, hívogassuk egymást Isten útjainak tanulására, követésére.

március 23. – hétfő

Márk evangéliuma 2,17: Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket.

Istennek adunk hálát azért, hogy megszánt minket, s elküldte Fiát, Jézust, hogy megváltson minket, bűnösöket. Ő ma is megtérésre hívja a bűnben élő embereket, kínálva nekik a bocsánatot, megigazítást, Isten Lelkének ajándékait. Így lettünk mindnyájan Isten gyermekeivé, hiszen nem a magunk erejével győztük le a bűnt, nem nekünk sikerült oly igazzá lennünk, hogy Isten elfogadjon, hanem Jézus hívott, mi elfogadtuk hívását, megváltását, Őt magát, s ezáltal vagyunk az Övéi. Isten

gyermeküket sokszor megkísérti az, hogy elfelejtik, honnan is indultak. Miután az ÚR naponként megújuló kegyelme vezeti őket, és szabaddá teszi lelküket a bűn és a gonosz szüntelen kívánásától, illetve erőt ad és képessé tesz a kísértések visszautasítására, legyőzésére, néha mégis kissé lenézők azok iránt, akik még nem jutottak el az ő szintjükre. Istennek hála, nem mindenki ilyen, sőt, legtöbb hívő keresztyén alázatos, mindenben Krisztusra tekint, és Krisztust követi abban is, hogy a bűnösöket hívja Istenhez. Időnként megkísérti a keresztyén embert és a keresztyén közösséget ez a felsőbbrendűség, kissé bezárkózottá lesznek a hívők, magukban örvendeznek, dicsérik Istent, de a kívülállók már nem foglalkoznak, hiszen azok bűnösök, akik nem akarnak szent életet élni. Jézus emlékeztet minket arra, hogy Ő ezeket a bűnösöket jött hívogatni, minket is így váltott meg. Imádkozzunk azért, hogy adjon az ÚR alkalmat nekünk, hogy az Ő hívását az Ő lelkületével tudjuk közvetíteni a ma még Istentől távol élő emberek felé.

március 24. – kedd

Pál első levele a korintusiakhoz 4,2: Márpedig a sáfároktól elsősorban azt követelik, hogy mindegyikük hűségesebben bizonyuljon.

Legtöbben azt gondolják, amikor egy új közösségbe lépnek be, esetleg egy új munkahelyre alkalmaznak őket, hogy nekik minél többet kell felmutatni, minél gyorsabban szükséges bizonyítaniuk tehetségüket, tudásukat, rátermettségüket, alkalmasságukat arra, hogy abba a közösségbe tartozzanak, hogy azt a bizonyos munkát, feladatot rájuk bízják. Ebből a gondolatból következik aztán törekvésük, erőfeszítéseik sora, mert szeretnének nagyon hamar bizonyítani. Jézus tanítása első sorban Isten országára vonatkozik, de igaz sok földi körülményre is, s még a mai rohanó, bizonyítási kényszer alatt élő társadalomban is sok példát lehet mondani olyan emberekről, akik hűségesen végezték feladataikat, s hűségükkel megnyerték embertársaik bizalmát, megbecsülését. A hitéletben sem leszünk megtérésünk után egyszerre mindentudók, minden kísértésnek ellenálló, erős keresztyének, hanem arra van szükségünk életünk végéig, hogy Istenre tekintsünk, Megváltónkkal közösségekben éljünk. A hűség azt jelenti, hogy hűséges vagyok Istenhez, Ő az, aki hitéletem elején is, de akkor is, ha már sok ideje engedelmesebben akarátanak, mindig Rá tekintek, Tőle várom az útmutatást, segítséget, áldást. Jó lesz majd egykor hallani: *jól vagyon, jó és hű szolgám, a kevesen hű voltál, menj be a te Atyád örömébe.*

március 25. – szerda

Mózes első könyve 28,17: Félelem fogta el, és így szólt: Milyen félelmetes ez a hely! Nem más ez, mint Isten háza és a menny kapuja.

Isten háza csodálatos és félelmetes egyszerre, s ez a kettő nem zárja ki egymást. Csodálatos az ÚR háza, a Vele való találkozás, közösség helye, kimondhatatlan biztonságot, erőt, reménységet ad Isten gyermekeinek az a tudat, hogy velünk van Isten, Ő Krisztusban a mi szerető, mennyei Atyánk. Mindez nem jelenti azonban azt, hogy mivel ismerjük Istent, állandóan Vele élünk, ezért kimaradhatna a tisztelet, az Előtte való alázat, a jó értelemben vett istenfélelem. Jákob menekülése során felfedezi, hogy nincs egyedül, álmában megszólította őt a Mindenható, megígérte neki, hogy elkíséri az ő útján és gondoskodik arról, hogy majd vissza is térjen ezen az úton. Bizonyára örvendezett Jákob, másként indult tovább az úton, ezzel a bizonyossággal, hogy vele van Isten. De ez az öröm istenfélelemmel társul, mert rádöbben a bűnös, csaló, menekülő ember, hogy milyen nagy Isten hatalma, és milyen nagy az Ő irgalma. Megérti azt, amit a zsoltáros fogalmaz meg, bárhova tekintene, bárhova menni, ott van Isten. Minél gyakrabban járunk a templomba, közösségbe, annál otthonosabban érezzük ott

magunkat. Időnként azonban jó azt felfedezni, hogy Isten háza a menny kapuja, az a hely, ahol a mennyei világba nyerünk betekintést, az a hely, ahol a menny és a föld Teremtőjével lehetünk együtt, ahol örömmel és félelemmel, bizalommal és tisztelettel járulunk az ÚR elé.

március 26. – csütörtök

Ézsaiás próféta könyve 51,16: Igéimet adom a szádba, és kezem árnyékával takarlak be.

A Biblia Isten írott igéje, hisszük, hogy abban az van leírva, amit Isten az Ő Lelke által ihletett. Az ige eljuthat, és el is jut sokszor olyan emberekhez, akik nem ismerik Istent, de olvasva a kijelentést, meggyőződnek Isten létezéséről, szeretetéről, szentségéről, és elfogadják az Ő kegyelmét. Ez azonban a ritkább eset, legtöbbször Isten igéje hirdetett formában jut el az emberekhez, akik lelki szomjúságból, vagy lehet, hogy csak szokásból, esetleg érdekből, félelemből vagy bármi más miatt hallgatják a hirdetett ígét templomban, vagy a média által. Ahogyan a Bibliát a Lélek ihletésére emberek foglalták szavakba, jegyezték le, ugyanúgy Isten igéjét emberek hirdetik, azzal a meggyőződéssel, hogy Isten akarata szerint cselekszenek. Ebben erősít meg a mai ige, amikor azt mondja Isten az Ő prófétájának, hogy Ő gondoskodik arról, hogy amit a próféta hirdet, az Tőle származzék. Ugyanezt ígérte Jézus az Ő követőinek, amikor azt mondta, hogy ha üldözni fogják őket, és számot kell majd adjanak hitükről, akkor a Lélek adja meg nekik azt, hogy mit mondjanak. Erről tesz bizonyosságot az apostol is, amikor azt írja, hogy nem ember akaratából származik a prófécia, hanem Isten Lelke szól általa. Minden igehirdetőnek feladata és felelőssége Istentől kérni az üzenetet, minden igehallgatónak feladata és felelősség úgy fogadni a hirdetett ígét, mint Isten hozzá szóló beszédét, üzenetét. Szólj, URam, ma is, minden helyen, hogy hallja minden szolgád.

március 27. – péntek

Mózes negyedik könyve 21,7: Ekkor odament a nép Mózeshez, és ezt mondta: Vétkeztünk, mert az Úr ellen és ellened szólunk. Imádkozz az Úrhoz, hogy távolítsa el rólunk a kígyókat! És imádkozott Mózes a népért.

Az imádság egyéni vagy közösségi kell legyen? Bizonyára mindkettő, hiszen amikor imádkozol, menj be a belső szobádba, mondja Jézus, az első keresztyének pedig foglalatosak voltak a közösségben és az imádkozásban is. A bűnvallás egyéni, vagy közösségi kell legyen? Mindkettő, s a fontos az, hogy amikor bármelyiket gyakoroljuk, őszinte legyen. Mi reformátusok nem a papnak gyónjuk meg bűneinket, hanem Istennek mondjuk el azokat, leginkább csendes, egyéni imáinkban. Ugyanakkor a templomban elhangzik az úgynevezett közösségi bűnvallás, amikor csendben, vagy félhangosan mondjuk a lelkésszel együtt az imádságot. A kérdés az, hogy ez őszinte bűnvallás részünkről, vagy a liturgiának része, szokásos eleme? Izráel népe önként ment Mózeshez, mert a kígyók általi büntetésből megértették, hogy az ÚR adta azt, mert elfordultak Tőle, megszegették ígéretüket. Ez az egyik oka a szenvedésnek, hogy észrevegyük, nem jó úton járunk. Fontos, hogy őszintén kiáltsunk Istenhez, ne csak az Ő szabadítását kérjük, néha felületes ígéretekkel, hanem ismerjük fel bűneinket, Istentől való elszakadásunkat, bánjuk meg azokat és kérjük az Ő kegyelmét, bocsánatát. A bűnbánat és a bocsánatkérés elsődleges célja nem a szenvedéstől való szabadulás, hanem Isten kiengesztelése, a Vele való közösség helyreállítása. Ha ez megtörténik, akkor az is be fog következni, hogy Isten eltávolítja a kígyókat, a szenvedés okát semmisíti meg. Adjon Istenünk lelki látást és őszinte szívet, hogy lássuk meg bűneinket és valljuk meg őszintén azokat.

március 28. – szombat

Pál második levele a korintusiakhoz 1,10: Aki ilyen halálos veszedelemből megszabadított minket, és meg is fog szabadítani. Benne reménykedünk, hogy ezután is megszabadít.

Pál és munkatársai olyan veszedelembé kerültek missziói útjuk során, melyből szabadulni emberileg kevés reménységük volt, fel is készültek arra, hogy nekik ott mártírhalált kell vállalni. Isten azonban másként gondolta, Neki terve volt még az apostolokkal, ezért a halálos veszedelemből megszabadította őket. Isten munkásai megtapasztalták, hogyan teljesednek be az ÚR ígéretei, milyen hatalommal cselekszik a Mindenható az Ő gyermekeinek megszabadításáért. Ezen tapasztalat alapján megerősödtek abban a hitben, hogy az ÚR meg tud szabadítani, erre a hittel párosuló tapasztalatra építik azon meggyőződésüket, hogy amint a múltban Isten szabadítása mentette meg őket, úgy a jelenben is Ő fog segítségükre sietni, sőt, a jövőben sem marad el az Ő hatalmas kezének szabadítása. Mindezt mi is így tapasztaljuk és így hisszük, Istennél semmi nem lehetetlen, amikor már nem marad emberi reménység, az ÚR akkor is megszabadíthat. Természetesen azt is hozzá tesszük minden alkalommal, hogy legyen meg az Ő akarata, mert Ő tudja azt, hogy mikor, hogyan kell minket megsegítsen, mikor, mivel és hogyan szolgáljuk az ÚR célját, akaratát. Mindazáltal mi tovább imádkozunk: *jöjj, szabadíts meg, óh, kegyes Isten, a nyomorúságból.*

március 29. – virágvasárnap

Ézsaiás próféta könyve 45,12: Én alkottam a földet, és én teremtettem rá embert. Az én kezem feszítette ki az eget, minden serege az én parancsomra állt elő.

A mi emberi értelmünk korlátolt, noha azt mondják a tudósok, hogy agyunk elég kis részét használjuk. Ha többet tudnánk használni, valószínű, hogy több mindent lennének képesek megismerni, megjegyezni, bonyolultabb dolgokat is megfejtethetnénk. Azt azonban nem gondoljuk, hogy a több az végtelen lenne, a határok ugyan kitolódna, de végesek maradnának akkor is, és maradna bőven olyan, amire nem ismernénk a magyarázatot, választ. Úgy gondolom, ezek közé tartozna az élet és a világ eredete, keletkezése is. Nem mindenki ért ezzel egyet, de sokan úgy fogalmazzak, hogy hitre van szükség a teremtés elfogadásához, és ugyancsak hit kell a világ önmagától való keletkezésének elfogadásához is. Előszeretettel emlegetik a nem-hívók azt, hogy a teremtés elfogadáshoz vak hit kell, a tudomány pedig mindent bebizonyít, de az őszinte tudósok bevallják, hogy a tudomány is sokszor csak elméleteket fogalmaz meg, melyekre a sok magyarázat közül a legvalószínűbbet fogadja el, teljes bizonyítás nélkül. Ha kitalál valaki egy jobb magyarázatot, vagy egy újabb elméletet, sok esetben a régit elvetik. A mi hitünk pedig nem vakhit, nem azt kéri Isten, hogy semmin ne gondolkodjunk, semmit ne kutassunk, hanem teljesítsük minden feltétel nélkül az egyházi elvárásokat, hanem Ő sok mindent elmond nekünk, amit nem lenne honnan megismerjük, és ugyancsak sok mindenre rávezet, hogy felfedezzük, megértsük, megismerjük. Kissé, vagy lehet, hogy nagyon leegyszerűsítve, de alapvetően a kérdés az: hisszük-e azt, hogy véletlenek sora által keletkezett a világ és az élet, s ehhez a hithez a tudósok némi magyarázatot is fűznek, vagy abban hiszünk, amit az az Isten jelent ki, akinek minden Szava igaz, számtalan ígéretét már beteljesítette, és Ő egyedül ismeri minden eredetét. Aki a Teremtő Isten ígését fogadja el, azzal is gazdagabb, hogy erre a hatalmas Istenre rábízhatja életét, szeretteit, mindenét. Hiszek Istenben, a mennynek és a földnek Teremtőjében.

március 30. – hétfő

Lukács evangéliuma 1,68: Áldott az Úr, Izráel Istene, hogy meglátogatta és megváltotta az ő népét.

Zakariás énekéből, dicséretéből olvastuk ezt a mondatot. Ő az a főpap, aki kételkedett az isteni üzenetben, abban, hogy fia fog születni, aki a Messiás előhírnöke lesz. Hitetlensége miatt megnémul gyermeke születéséig, de akkor több csodát is átél. Csoda számára az, hogy maga is, felesége is idősek már, mégis gyermekük születik. Aztán csoda, hogy visszanyeri hangját, ismét beszélni tud. De a legnagyobb csoda az, hogy megtanul hinni Istenben, az ÚR Szavát igaznak tartja immár, s nyíltan hirdeti próféciaként azt, amit Isten neki kijelentett. Mit lát Zakariás? Egyelőre egy kis gyermeket, olyat, mint minden más újszülött. De ő már megtanult hitben is látni, s hirdeti, hogy ma még egy tehetetlen gyermeket tart karjaiban, ez mégis annak a jele, hogy a gyermek felnőttként hirdeti majd a Messiást, Aki meg is érkezik, Benne a Mindenható látogatja meg népét. S mindezt annyira biztosnak veszi Zakariás, hogy máris beteljesedettként mondja, múlt idejű igékkel megtörténtként hirdeti a nép megváltását. Nagypéntek és Húsvét felé közeledve áldjuk Istent azért, mert a Messiás eljött, s nem csak az ószövetségi népet, hanem minden népből és nyelvből kiválasztott gyülekezetet hívott el, választott ki, azt látogatta meg, a megváltást kiterjesztve mindazokra, akik elfogadják kegyelmét.

március 31. – kedd

Ézsaiás próféta könyve 29,15: Jaj azoknak, akik el akarják titkolni tervüket az Úr elől! Sötétben hajtják végre tettüket, mert azt gondolják: Ki láthat meg minket, ki ismerhetne ránk?

Azért nagy kegyelem, kimondhatatlan ajándék a kijelentés, az, hogy Isten tanít minket a Bibliában arra, hogy kicsoda Ő, ki az ember, mi az élet, hogyan juthatunk el az üdvösségre, mert ha ezt nem tenné, mi emberek soha nem jutnánk el közös nevezőre. Erre elégséges és szomorú példánk is van mindazok életében, akik nem Istent kérdezik, nem a Bibliára építik véleményeiket. Akik nem ismerik a Biblia Istenét, néha azt gondolják, hogy Isten olyan, mint az emberek, vannak hiányosságai, fogyatékoságai, például nem lát a sötétben, vagy bizonyos helyeken Ő nem jelenhet meg, ott bármit büntetlenül megtehet az ember. Jaj azoknak, akik így gondolkodnak és ezek alapján bűnösen élnek, cselekszenek. Azt, hogy Isten mindent lát, semmi nincs rejtve Előtte, az Ő gyermekeinek is helyesen kell érteni. Emlékszem, mikor egyszer elgondolkoztam azon, hogy mindig Isten előtt zajlik az életem, valaki még ezt meg is erősített azzal, hogy képzeljem el, mintha a nap 24 órájában valaki videó szalagra venné (akkor még az volt) minden percemet, bizony nem volt teljesen jóleső érzés. Azt hittem, minden pillanatban valamit ki kell igazítanom, görcsösen kell figyeljek, mert „megy a vétel”. A másik véglet pedig az, amikor még a keresztyének is beletörődnek abba, hogy nem tudnak változni, ha látja Isten, hát látja, ez vagyok, nincs mit tennem. Isten előtt nem lehet elrejtőzni, a hívő számára ez nem jelent félelmet, sem pedig könnyelmű életet, hanem felelős és örömteli közösséget. Azzal, aki gondunkat viseli, ha tévedünk kiigazít, megbocsát, mert a legfontosabb az, hogy szeret minket, Hozzá tartozunk, az Övéi vagyunk.